

Целият реквизит на ромския фолклор в това отношение представя невероятни възможности да се проникне зад символичните, иносказателните, метафорично-алегоричните изображения на „двойника“ на циганина – коня, за да се разбере чрез трактовката на неговата стойност и значимост, на неговата роля в поставянето и преодоляването на житейската конфликтност и комплицираност истината за екзистенциалната мисия, за човешкото предназначение, за желаното, съществуващото и дължимото в циганската битност и душевност.

Разбира се, при анализа на символичните конструкции, дешифриращи секретите на циганската душевност и битност, винаги трябва да се имат предвид онези парадигмални пространствени характеристики на историята и съвременната дефинитивност на рома (както род и индивид). Само във и чрез техния контекст би могло да се разбере по-цялостно и по-правилно онова, което на повърхността, на феноменологично равнище изглежда много по-другояче от своята същност.

Бележки:

- ¹ Вж. подр. Колев, А. Формиране и развитие на идейно-политическото съзнание на българските цигани (Кандидатска дисертация). С., 1984, с. 157-162.
- ² Вж. подр. Советская этнография. М., 1979, № 6, с. 73.
- ³ Вж. подр. Фромм, Э. Иметь или быть? М., 1986.
- ⁴ Лотман, Ю. Култура и информация. С., 1992, с. 20.
- ⁵ Попов, В. Циганите и българската традиционна народна култура – „Българска етнография“, №1, 1992, с. 60.
- ⁶ Пак там, с. 62.
- ⁷ Бердяев, Н. А. Философия неравенства. М., 1990, с. 110.
- ⁸ Черноушек, М. Психология жизненной среды. М., 1989, с. 44.
- ⁹ Вж. подр. Пропп, В. Я. Морфология сказки. М. 1969, 2-ое издание; Фольклор и действительность. Избранные статьи. М., 1976; Русская сказка. Л., 1984; Исторические корни волшебной сказки. Л., 1986, 2-ое издание; Фрейзър, Д. Златната клонка. С., 1984; Неелов, Е. М. Волшебнo-сказочные корни научной фантастики. Л., 1986; Лотман, Ю. М. Статьи по типологии культуры. Тарту, 1973; Олкер, Х. Р. Волшебные сказки, трагедии и способы изложения мировой истории – „Язык и моделирование социального взаимодействия“. М., 1987; Парпулова, Л. Българските вълшебни приказки. Въведение в поетиката. С., 1978; Бахтин, М. М. Эстетика словесного творчества. М., 1986, 2-ое издание; Фромм,